Anul al 55-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 68 Joi 10 Martie 1938 | P I I I I

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Creșterea criminalității

După statistica infracțiunilor din anul 1936, totalul crimelor săvârșite în toată țara este de 3.593.

Față de cele din anul precedent, este o creștere de 2 la sută, iar față de anul 1932 creșterea este de 31 la sută.

Inregistrată numai în cinci ani, această accentuare a criminalității este îngrijorătoare.

Cu privire la repartizarea sa, în anul 1936 au fost săvârșite 1.976 crime în Transilvania (cu Banatul, Crișana și Maramureș), 1125 în vechiul regat, 365 în Basarabia, 127 în Bucovina.

Directorul statisticei judiciare, d. E. Decusară, subliniază faptul că: „pe când în vechiul regat, în Basarabia și Bucovina, constatăm o ușoară scădere în numărul crimelor în 1936 față de anii precedenți, în Transilvania, din contră, constatăm o creștere continuă și progresivă a crimelor, care în 1936 atinge un procent de creștere de 26 la sută".

La 100.000 locuitori, proporția acestor infracțiuni grave este: 34 în Transilvania, 12 în vechiul regat, 15 în Bucovina, 12 în Basarabia.

In ce privește natura lor, crimele săvârșite contra persoanelor reprezintă 55 la sută din totai față de 49 la sută în 1935. Deci, o sporire.

Crimele contra proprietății au înregistrat o scădere de 8 la sută.

Omorurile și tentativele reprezintă 18 la sută, asasinatele 4 la sută, loviturile cauzatoare de moarte 16 la sută, pruncuciderile 5 la sută, avorturile 4 la sută, tâlhăriile 10 la sută, incendiile 4 la sută.

Toate acestea sunt în creștere și anume, omorurile cu 20 la sută, asasinatele cu 3 la sută, loviturile cauzatoare de moarte cu 31 la sută, tâlhăriile cu 18 la sută, incendiile cu 80 la sută, pruncuciderile cu 84 la sută, avorturile cu 50 la sută.

Dacă sporul incendiilor impune o reprimare cât mai severă a acestor infracțiuni, care erau foarte rare odinioară, marele spor al pruncuciderilor și al avorturilor necesită și o profilaxie contra cauzelor determinante, consistând, pentru cele dintâi, în lacunele codului civil cu privire la urmărirea paternității și la participarea ambilor părinți naturali la răspunderile culpei comune, iar pentru cele din urmă în lacunele asistenței publice și ale educațiunei curente.

Desigur că desființarea Curților cu jurați prin noua Constituție, la un atât de scurt interval după menținerea acestei instanțe în noua procedură penală, își are explicația și justificarea tocmai în progresul îngrijitor al criminalității.

Ceea ce însă dă de gândit în această privință, este recordul negativ pe care-l deține Transilvania în materie de crime, deși în această parte a țării au judecat crimele numai tribunalele corecționale până la introducerea nouei legiuiri penale.

Rămâne de examinat dacă această stare de fapt nu este de natură să arate că, nu numai Curtea cu jurați, ci și alte cauze tot atât de importante stau la baza progresului regretabil al criminalității.

Negocierile anglo-italiene

—oxo—

Gibraltarul

IV

Chiar dacă chestiunea Gibraltarului nu va fi pe ordinea de zi a convorbirilor dintre Contele Ciano și lordul Perth, examinarea ei este necesară pentru înțelegerea raporturilor italo-engleze în Marea Mediterană.

Gibraltarul este poarta dintre Atlantic și marea Mediterană. Libertatea intrării și ieșirii prin această strâmtoare are pentru Italia un interes capital. Tot comerțul ei cu Statele-Unite și cu America de Sud, cu Marea Britanie și cu țările nordice ale Europei împrumută această cale. Cea mai mare parte din cele 12 milioane de tone de cărbuni, importate de Italia; mai mult de jumătate din combustibilul lichid; o mare parte a minereurilor trec în mod obligator prin strâmtoarea de la Gibraltar.

De o foarte mare importanță și pentru Marea Britanie în ultimele două secole, Gibraltarul a devenit, după deschiderea canalului de Suez, una din cheile comunicațiilor și apărării Imperiului pe calea Indiilor.

Indată ce războiul etiopian și sancțiunile au pus pentru Italia și Marea Britanie chestia siguranței economice și strategice în Mediterana, problema Gibraltarului a căpătat un relief deosebit. Războiul civil din Spania a accentuat încă și mai mult importanța strâmtorii și a stâncii fortificate, care o domină.

Gibraltarul este într'adevăr o strâmtoare îngustă între coasta meridională a Spaniei și coasta de miazănoapte a Marocului. In punctul ei cel mai strâmt, abea 13 kilometri despart Europa de Africa. Trecerea oricăror vase între cele două puncte de sub bătaia artileriei engleze din fortificațiile de pe coasta spaniolă.

Situată într'o îngustă peninsulă, între Algesiras și La Linea, orașe spaniole, fortăreața de la Gibraltar, are abia o suprafață de 5 km. pătrați, pe care Marea Britanie a instalat una din cele mai puternice întăriturl și una din cele mai importante baze navale din lume. Gibraltarul e unul din simbolurile prestigiului britanic. Atribuită Regatului Unit prin tratatul de la Utrecht, din 1713, posesiunea Gibraltarului n'a fost pusă în discuție în mod serios, decât între 1779 și 1783, când fortăreața a avut să suporte atacuri repetate și un asediu îndelungat din partea forțelor unite franco-spaniole. Pacea dela 1783 a confirmat definitiv Angliei o stăpânire, care timp de 150 de ani n'a mai fost turburată și care a constituit în acest timp, unul din elementele întâietății britanice în Mediterana.

Descoperirile și invențiunile tehnice au însă o înrâurire adâncă asupra puterii armate și evoluției politice a popoarelor. Astăzi submarinul și avionul riscă să modifice adânc posibilitățile militare ale Gibraltarului. Câtă vreme vasele de linie au dominat mările, această stâncă fortificată era inexpugnabilă. Astăzi o puternică aviație ostilă ar stânjeni serios, dacă n'ar reduce la neputință, pe apărătorii Gibraltarului, iar submarinele ar putea fi o reală primejdie pentru aprovizionarea fortăreței sau pentru manevrele flotei engleze.

De sigur, acestea sunt pentru moment numai ipoteze, dar ipotezele din timp de pace devin de multe ori realitățile războiului. In asemenea ipoteze își are originea recenta cuvântare a generalului Queipo de Llano, desmințită ulterior, că Spania naționalistă revendică Gibraltarul. Tot ele au dat naștere numeroaselor svonuri, care au circulat în tot cursul războiului spaniol, că artilerie, trupe sau specialiști germani s'au instalat în Marocul spaniol. Ele explică deasemenea, temerile pe care le-a provocat în anumite momente, în opinia publică engleză, posibilitatea instalării unui regim totalitar într'o viitoare Spanie naționalistă. Din punct de vedere naval, axa Roma-Berlin trece într'adevăr prin Gibraltar, căci acesta este singurul punct, prin care s'ar putea stabili o cooperare directă între flota germană și cea italiană.

Aceiași preocupare a dictat neutralizarea coastei africane din Maroc care mărginește strâmtoarea Gibraltarului. Printr'un acord între Franța și Anglia din 1904, guvernele celor două țări au convenit să nu îngăduie ridicarea de fortificații sau lucrări strategice de orice fel în această regiune. Spania a aderat în același an la această dispoziție. Regimul astfel stabilit este o garanție și pentru Marea Britanie și pentru Italia.

Prezența unui guvern de autoritate în Spania, favorabil Italiei și ostil Marei Britanii ar putea însă turbura, într'o zi, acest echilibru.

Gibraltarul are deci astăzi un regim juridic și strategic bine definit. Schimbarea lui ar fi o chestiune atât de gingașe și complicată, încât nu pare posibil ca ea să facă obiectul negocierilor bilaterale între Italia și Marea Britanie. Am ținut totuși să examinăm în aceste cronici și problema Gibraltarului, care rămâne unul dintre elementele esențiale ale siguranței în Mediterana și fără care înțeegerea acestei probleme nu ar fi deplină.

Funeraliile lui D'Annunzio

Așezat pe un afet de tun, trupul neînsuflețit al lui Gabriele D'Annunzio a fost dus la locul de veci cu toate onorurile. Cortegiul funebru era urmat de văduva și fiul defunctului, d. Mussolini și de un imens public.

(Vezi darea de seamă în pagina II-a)

Pătura orășenească

de I. VION

Mortalitatea infantilă este la noi una din cele mai grave probleme sociale și cu toate sforțările ce s'au depus în ultimul timp, totuși proporția rămâne mai mult decât alarmantă.

In 1935 au murit 112.475 copii sub un an, plus 64.032 copii între 1 an și 4 ani.

Cel mai mare tribut îl dă populația rurală cu 99.445 copii sub un an și 57.885 între 1—4 ani.

Cât de întins și de groasnic este flagelul tuberculozei cu cei 33—34.000 de morți anual, totuși nu poate fi comparat cu mortalul seceriș al tinerelor vlăstare a căror viață ar putea fi salvată prin o intensificare a măsurilor de higienă și de îngrijire medicală.

Vitalitatea poporului român face ca, totuși, deși avem o mortalitate atât de înspăimântătoare, să avem un excedent de 182.702 suflete, rezultat din totalizarea morților și a nașterilor.

Cu toată uitarea și părăsirea în care a fost lăsată multă vreme populația rurală — dovadă cifra elocventă care indică numărul copiilor morți — totuși excedentul nașterilor e de 11% la sate și numai 1 la sută la orașe.

De aci începe cealaltă latură a problemei: slăbirea așa zisei burghezii românești dela orașe.

Din cifrele oficiale ale institutului de statistică reese că la orașe în 1935 erau 565.254 de copiii în vârstă de școală (între 5—18 ani) din cari 351.000 români și 213.354 minoritari.

Comparația simplă a cifrelor ne scutește de orice comentariu.

Această inferioritate a elementului românesc din școlile orășenești dă de gândit pentru ziua de mâine.

Este incontestabil că izvorul nesecat de energie, populația rurală, a dat țării elemente de o valoare covârșitoare absolut în toate domeniile: în comerț, în artă, în meșteșuguri, în profesii libere ,în literatură, pretutindeni.

Dar cât de aprigă a trebuit să fie munca elementelor sătești, cât de aspră a fost lupta pentru obținerea unui loc și cât de mari au trebuit

(Continuare in pag. 2-a)

Noul președinte al Academiei italiene

Roma, 7 (Rador). — *D. Federzoni, președintele Senatului, a fost numit președinte al Academiei Italiei, în locul rămas vacant prin moartea lui Gabriele d'Annunzio.*

D. FEDERZONI

Ca academician, d. Federzoni va face parte din secțiunea științelor morale și istorice.

Prin hotărîrea d-lui Mussolini, d. Federzoni va deține funcțiunile de președinte al Senatului până la sfârșitul sesiunii din Mai a maturului corp.

—xox—

COMEMORAREA LUI BRIAND

Paris, 7 (Rador). — *La Pacy sur Eure, s'a desfășurat azi ceremonia anuală pentru comemorarea lui Briand.*

In jurul monumentului de granit al marelui dispărut s'au adunat toți admiratorii lui. Lângă piatra acoperită cu coroane de flori, a luat cuvântul d. Yvon Delbos, ministrul afacerilor străine, care a preamărit faptele lui Briand.

Problema rurală

de prof. VICTOR VÂLCOVICI
fost ministru

Distinsul publicist d. Andrei Corteanu, căruia opinia publică îi este datoare de altfel multe sugestii folositoare, își punea deunăzi într'un articol publicat în „Universul", o întrebare de mare însemnătate pentru viitorul țării noastre: **care să fie cauza stării de înapoere și de sărăcie a țărănimii?** Se înțelege, în legătură cu aflarea leacului pentru tămăduirea răului care roade la rădăcină puterile nației.

Răspunsul dat de d. Corteanu în acelaș articol este turburător.

Căci după d-sa ar domni oarecare dezorientare în privința celor mai importante probleme din țara noastră.

Omul de școală, cum ar fi d. ministru Angelescu, spune d. Corteanu, este de părere că incultura e de vină. Agronomul crede că lipsa personalului tehnic agricol este pricina răului. Medicul susține că starea proastă sanitară și deci lipsa medicilor este totul. In fine, inginerul spune că lipsesc drumuri și silozuri, de aceea trăesc rău țăranii.

D. Corteanu însuși este de părere că adevărata cauză ar fi sporul continuu al populației și că trebue găsite mijloacele de existență pentru o mare parte din populația noastră rurală, în afară de agricultură sau alături de agricultură.

Cum vedeți, un adevărat mozaic de cauze și leacuri.

Cine are dreptate? Incotro s'o luăm din loc?

Adevărul este că toți au dreptate în oarecare măsură.

Este just că pătura noastră rurală e lipsită de cultură; e lipsită de îndrumare agricolă efectivă; e lipsită de o viață cât decât în conformitate cu cerințele moderne ale igienii.

Este just că ne lipsesc drumurile și silozurile. Și nu cred că s'ar găsi cineva să nege importanța problemei sociale care răsare din înmulțirea continuă a populației rurale.

Insă ar fi o greșală dacă ne-am concentra toate speranțele pe un singur leac, fie drumuri, fie școli, fie medici.

A scoate țărănimea din necivilizație și din sărăcie înseamnă: și luminarea ei culturală și îndrumarea ei agricolă și tămăduirea ei de boli și ocuparea ei în măsura înmulțirii brațelor de muncă — toate laolaltă.

Iar procesul de ridicare a nivelului de viață rurală nu se poate reduce la un an sau doi. Așa că chiar de am dispune noi de cele zece miliarde necesare anual pentru întreținerea medicilor, învățătorilor, agronomilor și șoselelor, să nu ne închipuim că am putea schimba situația țărănimii de la un an la altul. **Problema cere timp. Și cere, mai ales, SFORȚARI CONTINUE, bine chibzuite, din partea conducătorilor.**

Situația mai e îngreuiată, bine înțeles, și de lipsa celor zece miliarde anual. Isvoarele noastre bugetare sunt insuficiente pentru proecte mari. Statul abia își duce viața cu mijloacele care i se pun la dispoziție.

Cu atât mai mult se cuvine ca sfatul suprem al conducătorilor țării să cugete asupra unui program de atacare a problemei și să decidă cu ce anume operă constructivă rurală trebue început procesul de ridicare a țărănimii, date

(Continuare in pag. 2-a)

Conversațiile anglo-germane

D. NEVILLE HENDERSON
amabasadorul Angliei la Berlin, care a avut mai multe întrevederi cu cancelarul Hitler și d. von Ribbentrop

Consiliul de miniștri de Luni prezidat de M. S. Regele

Consiliul de miniștri, întrunit la Palatul Regal, sub Inalta președinție a Majestății Sale Regelui, după discuțiile urmate, a hotărît:

Să se întreprindă de îndată o intensă acțiune de reparare și reconstrucție a drumurilor, începând cu cele din hotarul satelor. Statul va pune la dispoziția comunelor și județelor materialul lemnos necesar reparării podurilor.

Se va pune în lucrare programul întocmit pentru campania agricolă.

Se va intensifica aprovizionarea cu bumbac țărănesc.

Serviciile de presă, radio, cinematograf și turism se vor reuni într'o direcție și cu o îndrumare unitară pentru a răspunde scopului de propagandă națională.

Această direcție va funcționa pe lângă președinția Consiliului.

Ziarele fiind întreprinderi comerciale vor fi supuse îndatoririlor legale de a-și prezenta registrele, cari dovedesc originea fondurilor ce întrebuințează.

Se decide ca orice asociație care nu declară scopul și metode în concordanță cu noua Constituție să fie dizolvată.

Adevărata față a Rusiei de azi

—xox—

Sub neliniștea „curățirii". — Armata roșie fără generali. — Sistarea producției. — Când untul e 40 de franci. — „Splendida izolare" a U. R. S. S.

de JOHN T. WHITAKER

Ce devine Rusia după marea „curățire" pe care Stalin o urmărește și azi încă?

Care a fost asupra organizării militare, efectul numeroaselor execuții de generali?

In ce stadiu e producția țării?

Care-i situația materială de azi a muncitorului și a țăranului? Care-i psihologia lor?

D. John T. Whitaker, ziarist american de mare reputație, s'a dus acolo spre a răspunde la aceste întrebări de primordială importanță.

Inapoiat din Rusia, d-sa a scris o serie de 13 articole, care constitue un document de foarte mare interes, atât prin amănuntele nespus de prețioase pe cari le cuprinde, cât și prin imparțialitatea cu care e judecată într'însele, situația Rusiei actuale.

Incepem, cu numărul de azi publicarea lor.

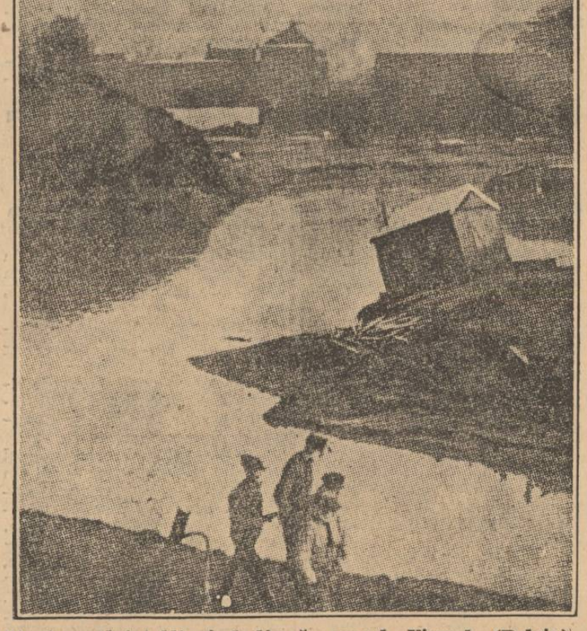

Digul canalului Albert, de lângă orașul Viersel (Belgia) a fost rupt de ape, care au inundat apoi întreaga regiune

Familia noului ambasador al Statelor-Unite la Londra, d. M. Kennedy. (Din fotografie lipsește unul din cei nouă copii).